

Ideakortti 2

Lähiliikuntapaikka

Lähiliikuntapaikka on 1990-luvun lopussa syntynyt käsite, jolla nimensä mukaisesti tarkoitetaan lähellä sijaitsevaa liikuntapaikkaa. Lähiliikuntapaikka on yhden tai useamman liikuntapaikan toiminnallinen kokonaisuus, jolle on ominaista se, että se:

- Sijaitsee asutuksen välittömässä läheisyydessä
  - On helposti saavutettavissa turvallisten liikenneyhteyksien päässä
  - On suunniteltu niin, että se soveltuu laajoille käyttäjäryhmille
- Tarjoaa mahdollisimman vapaan käytön ilman vuorojenvarausjärjestelmää
- On vapaa käyttömaksuista tai että käyttömaksut ovat alhaiset

Elinympäristön suunnittelun yhteydessä voidaan vaikuttaa lähiliikuntapaikkojen sijaintiin ja saavutettavuuteen. Nuoren Suomen Lähiliikuntapaikkojen arviointitutkimuksessa (2007) todettiin hyvin toimivan lähiliikuntapaikan helpon saavutettavuuden olevan erityisen oleellinen tekijä sen käyttöasteen kannalta. Tutkimustulosten mukaan lähiliikuntapaikan käyttö on yleisintä perheissä, jotka asuvat alle 500 metrin etäisyydellä lähiliikuntapaikasta. Lyhyitä etäisyyksiä tukee myös lähiliikuntapaikan käytön esteiden kartoituksen tulos: liian pitkä matka kodista lähiliikuntapaikalle oli lasten suurin este ja aikuisten toiseksi yleisin syy olla käyttämättä lähiliikuntapaikkoja. Parhaimmillaan jonkin alueen lähiliikuntapaikat muodostavat lähivirkistysalueisiin (kts. Faktakortti 1) tukeutuvan lähiliikuntapaikkojen verkoston.

Lähiliikuntapaikan saavutettavuus riippuu yhdyskuntarakenteen luonteesta. Tiheään rakennetussa kaupunki- ja taajamaympäristössä yli 500 metrin etäisyys saattaa olla alakoululaisille liian pitkä matka, koska risteäviä liikenneväyliä tms. esteiksi koettuja seikkoja osuu todennäköisesti kulkureitille. Haja-asutusalueilla sen sijaan lähiliikuntapaikka saattaa löytää aktiivisia käyttäjiä kilometrienkin päästä.

Ihanteellinen lähiliikuntapaikka on:

- Monikäyttöinen
- Vapaasti käytettävissä
- Ympärivuotinen
- Pienimuotoinen
- Mitoitukseltaan vapaa
  - Rakennusteknisesti helppo
  - Huoltovapaa tai helppohoitoinen
  - Osallistuvaan suunnitteluun perustuva
  - Saavutettavissa kotiovelta
  - Puku- ja pesutiloja ei tarvita
- Käyttäjille maksuton
- Ympäristöön sulautuva
- Kaikille ikäryhmille sopiva.

Monikäyttöisyys, soveltuvuus kaikille ikäryhmille, ympärivuotisuus ja vapaa käytettävyys nostavat lähiliikuntapaikan käyttöastetta. Saavutettavuus kotiovelta ja helppo huollettavuus vähentävät lähiliikuntapaikan vuoksi moottoriajoneuvoilla tehtäviä matkoja ja pienentävät siten siitä aiheutuvaa ympäristökuormaa.

Lisää tietoa lähiliikuntapaikoista Nuoren Suomen tietopankista <http://www.lahiliikuntapaikat.fi>